

1^η Επιστημονική Συνάντηση για τις Τοπικές Ποικιλίες Τοπικές ποικιλίες, παρελθόν ή και μέλλον;

Οι τοπικές ποικιλίες έλκουν την καταγωγή τους από την περίοδο εκείνη της ανθρώπινης ιστορίας όπου ο άνθρωπος εξημερώνει ορισμένα είδη και τα καλλιεργεί με κύριο σκοπό την διατροφή, την δικιά του και των ζώων του καθώς και άλλες χρήσεις (π.χ. ένδυση-λινάρι).

Από αυτά τα πρώτα βήματα μέχρι σήμερα δημιουργούνται χιλιάδες τοπικές ποικιλίες σ' όλο τον κόσμο μέσα από συνεχείς μετακινήσεις πληθυσμών και το εμπόριο. Οι τοπικές ποικιλίες ενσωματώνουν γνώση πολλών ετών που μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά, πλαισιώνονται από ποικίλα έθιμα και συμβάλλουν στην δημιουργία του πολιτισμού.



Οι αλλαγές στην κοινωνία, στην οικονομία και στην γεωργία έως πρόσφατα απαξίωναν τις τοπικές ποικιλίες. Σταδιακά, ενεργητικά και παθητικά, οι τοπικές ποικιλίες εκτοπίζονταν από την παραγωγική δραστηριότητα και έσβηναν, ταυτιζόμενες με το παλιό και το μη παραγωγικό.



Η απώλεια των τοπικών ποικιλιών, που λέγεται και είναι μέρος της γενετικής διάβρωσης, εξελίχτηκε και εξελίσσεται διαφορετικά για κάθε ομάδα προϊόντων λόγω ιδιομορφιών. Π.χ. στα σιτηρά η γενετική διάβρωση είναι σχεδόν καθολική ενώ στο αμπέλι υπάρχουν ακόμα πάρα πολλές ποικιλίες του παρελθόντος παρά την εισαγωγή νέων. Οι τάσεις

εντατικοποίησης, εξειδίκευσης και γενετικής ομοιομορφίας εκδηλώθηκαν και στην Ελλάδα, με κάποια χρονική υστέρηση. Έτσι εκατοντάδες τοπικές ποικιλίες μπορούν να βρεθούν ακόμα, αν και συνεχίζεται με επιταχυνόμενους ρυθμούς η γενετική διάβρωση.

Τις τελευταίες δεκαετίες, πιο έντονα τα τελευταία χρόνια, διάφοροι φορείς (επιστημονικοί, αγροτικοί, πρωτοβουλίες πολιτών) ξεκινώντας από διαφορετικές αφετηρίες, συνειδητοποίησαν το πρόβλημα και την πολύπλευρη αξία των τοπικών ποικιλιών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα τελευταία χρόνια, έχει αναπτύξει πολιτικές που ενισχύουν την διατήρηση και την καλλιέργειά τους και ρυθμίζει την αναγνώριση και σποροπαραγωγή τους.



1^η Επιστημονική Συνάντηση για τις Τοπικές Ποικιλίες Τοπικές ποικιλίες, παρελθόν ή και μέλλον;

Οι τοπικές ποικιλίες, συλλέγονται και φυλάσσονται σε επιστημονικά ιδρύματα, για να μελετηθούν και να αξιοποιηθούν στη σημερινή γεωργία, γίνονται αντικείμενο ανταλλαγής μεταξύ ευαισθητοποιημένων πολιτών, τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά επανεκτιμώνται και, ίσως το κυριότερο, αποκτούν καταναλωτικό ενδιαφέρον.



Τοπικά προϊόντα που προέρχονται από τοπικές ποικιλίες και όχι από εμπορικές ποικιλίες, καλλιεργούνται και αποκτούν μερίδιο στην αγορά. Οι φακές Εγκλουβής, η τσακώνικη μελιτζάνα, τα φασόλια Πρεσπών, η φάβα και το ντοματάκι Σαντορίνης αποτελούν ενδεικτικά παραδείγματα ετησίων ειδών. Αλλά και

στα πολυετή (αμπέλι, σπυροφόρα) τα προϊόντα που προέρχονται από τοπικές ποικιλίες αποκτούν καλύτερη θέση και δυνατότητες στην αγορά.

Πολλά ζητήματα, που αφορούν την θέση των τοπικών ποικιλιών, πρέπει να αναλυθούν, να κατανοηθούν και να επιχειρηθεί η επίλυσή τους. Μια προσπάθεια ολοκληρωμένης προσέγγισης δεν μπορεί παρά να είναι πολύπλευρη. Ενδεικτικά θα μπορούσε να περιλαμβάνει την ιστορία και την λαογραφία, τη θέση τους στη σημερινή και μελλοντική γεωργία και την ύπαιθρο, το οικονομικό τους δυναμικό, το θεσμικό πλαίσιο, την επιστημονική έρευνα αλλά και τη γαστρονομία.

Αυτά τα θέματα θα συζητηθούν στην 1^η Επιστημονική Συνάντηση για τις Τοπικές Ποικιλίες που θα επιδιώξει να δώσει τις πρώτες απαντήσεις. Πιστεύουμε ότι η δική σας συμμετοχή, με τις ιδέες και τις προτάσεις σας, μπορεί να συμβάλλει σημαντικά σ' αυτή την προσπάθεια.

1^η Επιστημονική Συνάντηση για τις Τοπικές Ποικιλίες Τοπικές ποικιλίες, παρελθόν ή και μέλλον;

Η συνάντηση προγραμματίζεται για τις 21-22 Οκτωβρίου 2011 στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιερά Οδός 75, Αθήνα

Για περισσότερες πληροφορίες
Πηνελόπη Μπεμπέλη bebeli@aua.gr

Η οργανωτική επιτροπή

- ο Πηνελόπη Μπεμπέλη, ΓΠΑ
- ο Γιώργος Βλάχος, ΓΠΑ
- ο Ευάγγελος Ζαγγίλης, ΥΠΑΑΤ
- ο Ροίκος Θανόπουλος, ΓΠΑ
- ο Μεταξία Κούτσικα-Σωτηρίου, ΑΠΘ
- ο Κατερίνα Μπινιάρη, ΓΠΑ
- ο Ανδρομάχη Οικονόμου, Ακαδημία Αθηνών
- ο Ειρήνη Σγουρού-Καραγιάννη, ΕΘΙΑΓΕ
- ο Νίκος Στεργίου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Φασολοπαραγωγών Εθνικού Δρυμού Πρεσπών